

SUBJECT CODE	SUBJECT	PAPER								
A-06-03	EDUCATION	III								
HALL TICKET NUMBER										
<table border="1"> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>										
QUESTION BOOKLET NUMBER										
<table border="1"> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>										
OMR SHEET NUMBER										
<table border="1"> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>										
DURATION	MAXIMUM MARKS	NUMBER OF PAGES								
2 HOUR 30 MINUTES	150	24								
		NUMBER OF QUESTIONS								
		75								

This is to certify that, the entries made in the above portion are correctly written and verified.

Candidates Signature

Name and Signature of Invigilator

Instructions for the Candidates

- Write your Hall Ticket Number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of seventy five multiple-choice type of questions.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to **open the booklet and compulsorily examine it as below** :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
  - After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered in the OMR Sheet and the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : (A) (B) (C) (D)
 where (C) is the correct response.
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Answer Sheet given to you**. If you mark at any place other than in the circle in the Answer Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done in the end of this booklet.
- If you write your name or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
- The candidate must handover the OMR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily** and must not carry it with you outside the Examination Hall. The candidate is allowed to take away the carbon copy of OMR Sheet and used Question paper booklet at the end of the examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
- There is no negative marks for incorrect answers.**

అభ్యర్థులకు సూచనలు

- ఈ పుట పై భాగంలో ఇవ్వబడిన స్థలంలో మీ హాల్ టికెట్ నంబరు రాయండి.
- ఈ ప్రశ్న పత్రము డెభైబరు బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలను కలిగి ఉంది.
- సరికై ప్రారంభమున ఈ ప్రశ్నాపత్రము మీకు ఇవ్వబడుతుంది. మొదటి ఐదు నిమిషములలో ఈ ప్రశ్నాపత్రమును తెరిచి కింద తెలిపిన అంశాలను తప్పనిసరిగా **సరిచూసుకోండి.**
  - ఈ ప్రశ్న పత్రమును చూడడానికి కవర్ పేజీ అంచున ఉన్న కాగితపు సీలును చించండి. స్టిక్కర్ సీలులేని మరియు ఇదివరకే తెరిచి ఉన్న ప్రశ్నాపత్రమును మీరు అంగీకరించవద్దు.
  - కవరు పేజీ పై ముద్రించిన సమాచారం ప్రకారం ఈ ప్రశ్నపత్రములోని పేజీల సంఖ్యను మరియు ప్రశ్నల సంఖ్యను సరిచూసుకోండి. పేజీల సంఖ్యకు సంబంధించి గానీ లేదా సూచించిన సంఖ్యలో ప్రశ్నలు లేకపోవుట లేదా నిజప్రతి కాకపోవుట లేదా ప్రశ్నలు క్రమపద్ధతిలో లేకపోవుట లేదా ఏదైనా తేడాలుండుట వంటి దోషపూరితమైన ప్రశ్న పత్రాన్ని వెంటనే మొదటి ఐదు నిమిషాల్లో సరికై పర్యవేక్షకునికి తిరిగి ఇచ్చివేసి దానికి బదులుగా సరిగా ఉన్న ప్రశ్నపత్రాన్ని తీసుకోండి. తదనంతరం ప్రశ్నపత్రము మార్చబడదు అదనపు సమయం ఇవ్వబడదు.
  - పై విధంగా సరిచూసుకొన్న తర్వాత ప్రశ్నాపత్రం సంఖ్యను OMR పత్రము పై అదేవిధంగా OMR పత్రము సంఖ్యను ఈ ప్రశ్నాపత్రము పై నిర్దిష్టస్థలంలో రాయవలెను.
- ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిస్పందనలు (A), (B), (C) మరియు (D) లుగా ఇవ్వబడ్డాయి. ప్రతి ప్రశ్నకు సరైన ప్రతిస్పందనను ఎన్నుకొని కింద తెలిపిన విధంగా OMR పత్రములో ప్రతి ప్రశ్నా సంఖ్యకు ఇవ్వబడిన నాలుగు వృత్తాల్లో సరైన ప్రతిస్పందనను సూచించే వృత్తాన్ని బాల్ పాయింట్ పెన్ తో కింద తెలిపిన విధంగా పూరించాలి.
ఉదాహరణ : (A) (B) (C) (D)
 (C) సరైన ప్రతిస్పందన అయితే
- ప్రశ్నలకు ప్రతిస్పందనలను ఈ ప్రశ్నపత్రముతో ఇవ్వబడిన OMR పత్రము పై ఇవ్వబడిన వృత్తాల్లోనే పూరించాలి. అలాకా సమాధాన పత్రంపై వెర్రో చోట గుర్తిస్తే మీ ప్రతిస్పందన మూల్యాంకనం చేయబడదు.
- ప్రశ్న పత్రము లోపల ఇచ్చిన సూచనలను జాగ్రత్తగా చదవండి.
- చిత్తుపనిని ప్రశ్నపత్రము చివర ఇచ్చిన ఖాళీస్థలములో చేయాలి.
- OMR పత్రము పై నిర్ణీత స్థలంలో సూచించవలసిన వివరాలు తప్పించి ఇతర స్థలంలో మీ గుర్తింపును తెలిపే విధంగా మీ పేరు రాయడం గానీ లేదా ఇతర చిహ్నాలను పెట్టడం గానీ చేసినట్లయితే మీ అనర్హతకు మీరే బాధ్యులవుతారు.
- సరికై పూర్తయిన తర్వాత మీ OMR పత్రాన్ని తప్పనిసరిగా పరీక్ష పర్యవేక్షకుడికి ఇవ్వాలి. వాటిని పరీక్ష గది బయటకు తీసుకువెళ్లకూడదు. పరీక్ష పూర్తయిన తరువాత అభ్యర్థులు ప్రశ్న పత్రాన్ని, OMR పత్రం యొక్క కార్బన్ కాపీని తీసుకువెళ్లవచ్చు.
- నీలి/నల్ల రంగు బాల్ పాయింట్ పెన్ మాత్రమే ఉపయోగించాలి.
- లాగరిథమ్ బేబుల్స్, క్యాలిక్యులేటర్లు, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలు మొదలగునవి పరీక్షగదిలో ఉపయోగించడం నిషిద్ధం.
- తప్పు సమాధానాలకు మార్కుల తగ్గింపు లేదు.

DO NOT WRITE HERE

EDUCATION

ఎడ్యుకేషన్ Paper – III పేపర్ – III

1. The process of attaining one's existence as per existentialism is

- (A) Essence; struggle; pain and pleasure; loneliness
- (B) Loneliness; pain and pleasure; struggle; essence
- (C) Loneliness; struggle; pain and pleasure; essence
- (D) Essence; pain and pleasure; struggle; loneliness

2. Which of the following statements are true to both Hindu and Buddhist philosophers ?

- 1. both gave importance to Guru
- 2. both believe in salvation
- 3. both accept the immortality of soul
- 4. both gave importance to meditation

- (A) 1, 2 and 4 are correct
- (B) 2 and 4 are correct
- (C) 1, 3 and 4 are correct
- (D) 2, 3 and 4 are correct

3. The philosophical view point represented most frequently in our current classroom practices is

- (A) Experimentalism
- (B) Essentialism
- (C) Eclecticism
- (D) Idealism

1. అస్తిత్వవాదం ప్రకారం వ్యక్తి తన అస్తిత్వాన్ని పొందే క్రమము

- (A) సత్వము ; పోరాటం ; బాధ మరియు సంతోషం ; ఏకాంతం
- (B) ఏకాంతం ; బాధ మరియు సంతోషం ; పోరాటం ; సత్వము
- (C) ఏకాంతం ; పోరాటం ; బాధ మరియు సంతోషం ; సత్వము
- (D) సత్వము ; బాధ మరియు సంతోషం ; పోరాటం ; ఏకాంతం

2. హిందూ మరియు బౌద్ధ తత్వవేత్తలిద్దరికీ కింది వాటిలో ఏ ప్రవచనాలు సత్యము ?

- 1. ఇరువురూ గురువుకు ప్రాధాన్యతనిచ్చారు
- 2. ఇరువురూ ముక్తిని నమ్ముతారు
- 3. ఇరువురూ ఆత్మకు మరణం లేదని అంగీకరిస్తారు
- 4. ఇరువురూ ధ్యానానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చారు

- (A) 1, 2 మరియు 4 సరైనవి
- (B) 2 మరియు 4 సరైనవి
- (C) 1, 3 మరియు 4 సరైనవి
- (D) 2, 3 మరియు 4 సరైనవి

3. సమకాలీన తరగతి గది ఆచరణల్లో తరచుగా ప్రాతినిధ్యం వహించే తాత్విక దృక్పథం ఏది ?

- (A) ప్రయోగాత్మకవాదము
- (B) అవశ్యకతావాదము
- (C) మిశ్రమవాదము
- (D) భావవాదము

4. A knowledge of education and philosophy is essential to a teacher
- (A) To know the interaction of philosophy with education
- (B) To develop a philosophy of one's own
- (C) To prescribe the curriculum
- (D) All the above
5. Arrange the three step process of triple transformation of the individual in a sequence as envisaged by Aurobindo.
- (A) Supramental, psychic and spiritual
- (B) Psychic, spiritual and supramental
- (C) Spiritual, psychic and supramental
- (D) Psychic, supramental and spiritual
6. Socialization is the process of
- (A) bringing children to social reality
- (B) improving social skills of children
- (C) developing social awareness among children
- (D) acquainting children to social living
7. Modernization is the process of
- (A) Capitalization
- (B) Change and adaptation
- (C) Sanskritisation
- (D) Stratification

4. ఉపాధ్యాయునికి విద్య మరియు తత్వశాస్త్ర పరిజ్ఞానం తప్పనిసరి ఎందుకు ?
- (A) తత్వశాస్త్రం మరియు విద్యల యొక్క పరస్పర చర్య తెలుసుకోవడానికి
- (B) తన స్వీయ తాత్వికతను అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి
- (C) విద్యా ప్రణాళికను నిర్దేశించడానికి
- (D) పైవన్నీ
5. వ్యక్తి మూడింతల పరివర్తనకై అరవిందుడు ప్రతిపాదించిన మూడు సోపానాల ప్రక్రియ సరైన వరుసను గుర్తించండి
- (A) అధిమానసిక, మానసిక మరియు ఆధ్యాత్మిక
- (B) మానసిక, ఆధ్యాత్మిక మరియు అధిమానసిక
- (C) ఆధ్యాత్మిక, మానసిక మరియు అధిమానసిక
- (D) మానసిక, అధిమానసిక మరియు ఆధ్యాత్మిక
6. సాంఘికీకరణ ప్రక్రియ అనగా
- (A) సామాజిక యథార్థానికి దగ్గరగా బాలలను తీసుకరావడం
- (B) బాలల సామాజిక నైపుణ్యాలు పెంపొందించడం
- (C) బాలల్లో సామాజిక అవగాహనను పెంపొందించడం
- (D) బాలలకు సామాజిక జీవనాన్ని పరిచయం చేయడం
7. ఆధునికీకరణ ప్రక్రియ అనగా
- (A) పెట్టుబడికరణ
- (B) మార్పు మరియు అనుగుణ్యత
- (C) సంస్కృతీకరణము
- (D) స్తరీకరణ

8. Which of the following is not an obstacle to social change ?
(A) traditions (B) prejudices
(C) customs (D) novelty
9. Equality in education means
(A) Providing equal amount of education to all the people in the country
(B) Providing the amount of education suitable to the individual abilities
(C) Providing common education to all the people upto a specified level
(D) None of the above
10. In Indian society, caste is
(A) a closed society
(B) a open society
(C) a dynamic society
(D) a dead society
11. The concept of Jung's 'Shadow' resembles Freud's concept of
(A) Libido
(B) Id
(C) Ego
(D) Super Ego
12. The magnitude of an emitted learned response is termed as
(A) Reaction amplitude
(B) Reaction latency
(C) Resistance to extinction
(D) Probability of response

8. కింది వాటిలో ఏది సామాజిక మార్పునకు ఆవరోధం కాదు ?
(A) సంప్రదాయాలు (B) దురభిమానాలు
(C) ఆచారాలు (D) నవ్యత
9. విద్యలో సమానత్వం అనగా
(A) దేశంలోని ప్రజలందరికీ సమాన మొత్తంలో విద్యను అందించడం
(B) వ్యక్తుల సామర్థ్యాలకు అనుగుణమైన మొత్తంలో విద్యను అందించడం
(C) ఒక నిర్దిష్ట స్థాయి వరకు ప్రజలందరికీ సాధారణ విద్యను అందించడం
(D) పైవాటిలో ఏదీకాదు
10. భారతీయ సమాజంలో కులము అనేది
(A) ఒక సంవృత (closed) సమాజము
(B) ఒక నివృత (open) సమాజము
(C) ఒక గతిశీలక సమాజము
(D) ఒక మృత సమాజము
11. యూన్ (Jung's) యొక్క 'శాయ' (Shadow) భావన కింద తెలిపిన వాటిలో ఫ్రాయిడ్ (Freud's) యొక్క ఏ భావనను పోలి ఉంటుంది ?
(A) లిబిడో
(B) ఇడ్
(C) ఈగో
(D) సూపర్ ఈగో
12. ఉద్ఘాత అభ్యసనా ప్రతిస్పందన యొక్క పరిమాణాన్ని ఏమంటారు ?
(A) ప్రతిచర్య విస్తారం
(B) గుప్త ప్రతిచర్య
(C) విలుప్త నిరోధనం
(D) ప్రతిస్పందనా సంభావ్యత

Read the passage below, and answer the questions that follow (from 13 to 16) based on your understanding.

A group of students went on a project work. Out of them Sandhya was seriously documenting in the lap-top. Radha was eating and calling one or the other to join her. Mithra was feeling shy, listening intently to the cell phone and fussing over, at times, on phone. Latha never left Priya except when she had to attend to the nature calls.

13. Radha is now motivated to meet

- (A) her friends
- (B) her primary need
- (C) her team
- (D) her relaxation

14. Latha is in

- (A) Need for attention
- (B) Need for recognition
- (C) Need for companionship
- (D) Need for learning

15. Sandhya's motive is

- (A) domination
- (B) achievement
- (C) dependence
- (D) confidence

16. Mithra's motive is

- (A) security
- (B) love and affection
- (C) freedom
- (D) social approval

క్రింది పాఠ్యభాగాన్ని చదివి మీ అవగాహన ఆధారంగా 13 నుండి 16 వరకు గల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గుర్తించండి

ఒక విద్యార్థుల సమూహం ప్రాజెక్టు పని మీద వెళ్లారు. వారిలో సంధ్య లాప్టాప్ లో గంభీరంగా సమాచారాన్ని టైపు చేస్తోంది. రాధ తింటూ ఇతరులను తనతో కలవ మంబోంది. మిత్ర సిగ్గుపడుతూ స్థిరంగా సెల్ ఫోన్ వింటూ అప్పుడప్పుడూ అతిశయానికి పోతోంది. లత కేవలం బాత్రూంకి వెళ్లినప్పుడు తప్ప ప్రియాను విడువడమే లేదు.

13. రాధ ఎవరిని కలువడానికి ప్రేరణ పొందింది ?

- (A) తన స్నేహితులను
- (B) తన ప్రాథమిక అవసరాన్ని
- (C) తన జట్టును
- (D) తన విశ్రాంతిని

14. లత కింది వాటిలో ఎందులో ఉంది ?

- (A) అవధాన అవసరం
- (B) గుర్తింపు అవసరం
- (C) సాహచర్య అవసరం
- (D) అభ్యసనా అవసరం

15. సంధ్య యొక్క ప్రేరకం

- (A) ఆధిపత్యము
- (B) సాధన
- (C) పరాధీనత
- (D) విశ్వాసము

16. మిత్ర యొక్క ప్రేరకం

- (A) భద్రత
- (B) ప్రేమ మరియు వాత్సల్యము
- (C) స్వేచ్ఛ
- (D) సామాజిక సమ్మతి

17. The process of learning according to Hull

1. Reaction potential
2. Habit strength
3. Momentary effective reaction potential
4. Effective reaction potential

- (A) 1, 2, 3, 4
(B) 2, 1, 4, 3
(C) 1, 3, 4, 2
(D) 4, 3, 2, 1

18. Identify the correct sequence in systematic approach technique for better memory.

- (A) Read, survey, reflect , question
(B) Read, question, survey, reflect
(C) Survey, question, read, reflect
(D) Read, reflect, question, survey

19. Identify the correct sequence in trait development.

- (A) Introvert, feels shy to answer, shy in all classes, shyness
(B) Shy in all classes, shyness, feels shy to answer, introvert
(C) Feels shy to answer, shy in all classes, shyness, introvert
(D) Shyness, feels shy to answer, shy in all classes, introvert

17. హల్ ప్రకారం అభ్యసనా ప్రక్రియ క్రమము

1. ప్రతిచర్యా శక్తి
2. అలవాటు బలం
3. క్షణికమైన ప్రభావపూరిత ప్రతిచర్యా శక్తి
4. ప్రభావపూరిత ప్రతిచర్యా శక్తి

- (A) 1, 2, 3, 4
(B) 2, 1, 4, 3
(C) 1, 3, 4, 2
(D) 4, 3, 2, 1

18. మెరుగైన స్మృతికి వ్యవస్థీకృతమైన మెళకువ ఉపగమములోని సరైన క్రమాన్ని గుర్తించండి

- (A) చదవడం, సర్వేక్షణ, మననశీలత, ప్రశ్న
(B) చదవడం, ప్రశ్న, సర్వేక్షణ, మననశీలత
(C) సర్వేక్షణ, ప్రశ్న, చదవడం, మననశీలత
(D) చదవడం, మననశీలత, ప్రశ్న, సర్వేక్షణ

19. లక్షణ (Trait) వికాసం యొక్క సరైన క్రమాన్ని గుర్తించండి

- (A) అంతర్వర్తనం, సమాధానం చెప్పడానికి సిగ్గుపడడం, అన్ని తరగతుల్లో సిగ్గుపడడం, సిగ్గుపడడం
(B) అన్ని తరగతుల్లో సిగ్గుపడడం, సిగ్గుపడడం, సమాధానం చెప్పడానికి సిగ్గుపడడం, అంతర్వర్తనం
(C) సమాధానం చెప్పడానికి సిగ్గుపడడం, అన్ని తరగతుల్లో సిగ్గుపడడం, సిగ్గుపడడం, అంతర్వర్తనం
(D) సిగ్గుపడడం, సమాధానం చెప్పడానికి సిగ్గుపడడం, అన్ని తరగతుల్లో సిగ్గుపడడం, అంతర్వర్తనం

20. In the operant conditioning model, which of the following are secondary reinforcers ?

1. food
2. water
3. sound
4. light

- (A) 1 and 2   (B) 2 and 3
(C) 3 and 4   (D) 1 and 4

21. Identify the behaviour which is correctly matching with the type of learning.

- (A) Use of positive reinforcement to increase the frequency of a desired response – discriminated avoidance learning
- (B) Use of punishment to stop performing an undesired response – Discriminated Omission learning
- (C) Use of a reward to stop performing undesired response – Escape learning
- (D) Use of a reward to withhold undesired response – Omission learning

22. Identify the correct order from Gagne's hierarchy in learning.

- (A) Concept learning, signal learning, rule learning, problem solving learning
- (B) Signal learning, concept learning, rule learning, problem solving learning
- (C) Concept learning, rule learning, signal learning, problem solving learning
- (D) Rule learning, signal learning, concept learning, problem solving learning

20. కార్యసాధక నిబంధన నమూనాలో కింది వాటిలో ఏవి గౌణ పునర్బలనాలు

1. ఆహారం
2. నీరు
3. శబ్దము
4. కాంతి

- (A) 1 మరియు 2   (B) 2 మరియు 3
(C) 3 మరియు 4   (D) 1 మరియు 4

21. కింది వాటిలో అభ్యసనా రకంతో సరిగా జతపరచబడిన ప్రవర్తనను గుర్తించండి

- (A) ఆశించిన ప్రతిస్పందన యొక్క తరచుదనాన్ని పెంచడానికి అనుకూల పునర్బలనాన్ని ఉపయోగించడం – విచక్షణాయుత దాటవేయ అభ్యసనం
- (B) అవాంఛనీయ ప్రతిస్పందనను చేయడాన్ని ఆపడానికి దండనను ఉపయోగించడం-విచక్షణాయుత ఉపేక్షిత అభ్యసనం
- (C) అవాంఛనీయ ప్రతిస్పందనను చేయకుండా ఆపడానికి బహుమానాన్ని ఉపయోగించడం-పలాయన అభ్యసనం
- (D) అవాంఛనీయ ప్రతిస్పందనను నివారించడానికి బహుమానాన్ని ఉపయోగించడం-ఉపేక్షిత అభ్యసనం

22. గాయనే (Gagne's) యొక్క అభ్యసనంలోని క్రమానుగత యొక్క సరైన క్రమాన్ని గుర్తించండి

- (A) భావనా అభ్యసనం, సంజ్ఞా అభ్యసనం, నియమ అభ్యసనం, సమస్యాపూరణ అభ్యసనం
- (B) సంజ్ఞా అభ్యసనం, భావనా అభ్యసనం, నియమ అభ్యసనం, సమస్యాపూరణ అభ్యసనం
- (C) భావనా అభ్యసనం, నియమ అభ్యసనం, సంజ్ఞా అభ్యసనం, సమస్యాపూరణ అభ్యసనం
- (D) నియమ అభ్యసనం, సంజ్ఞా అభ్యసనం, భావనా అభ్యసనం, సమస్యాపూరణ అభ్యసనం

23. Which behaviour is correctly matching with the ability ?

- (A) Person who can identify logical sequence has ..... Numerical ability
- (B) Person who can imagine how an object looks has .... Spatial ability
- (C) Person who can do fast calculations has ..... Verbal ability
- (D) Person who can comprehend well what is heard once has .... Reasoning ability

24. The variable which is not an intervening variable in Hull's theory of learning

- (A) Reaction potential
- (B) Stimulus intensity dynamism
- (C) Number of prior reinforcements
- (D) Incentive motivation

25. Identify the correct defence mechanism matching with the described behaviour

- (A) Thinking and acting as opposed to one's unconscious wish .... Rationalization
- (B) Justifying one's inappropriate behaviour .... Reaction formation
- (C) Reverting to the behaviour of an earlier stage of life.... Regression
- (D) Devoting a great deal of energy to overcome one's limitation .... Repression

23. కింది వాటిలో ఏ ప్రవర్తన దానికి సంబంధించిన సామర్థ్యంతో సరిగ్గా జతపర్చబడింది ?

- (A) తార్కిక క్రమాన్ని గుర్తించే వ్యక్తి కలిగి ఉండేది సంఖ్యా సామర్థ్యము
- (B) ఒక వస్తువు ఏ విధంగా కనబడుతుందో ఊహించగలిగే వ్యక్తి కలిగి ఉండేది ప్రదేశసంబంధ సామర్థ్యము
- (C) వేగంగా గణనలు చేయగలిగే వ్యక్తి కలిగి ఉండేది శాబ్దిక సామర్థ్యము
- (D) ఒకసారి విన్నంతనే బాగా అవగాహన చేసుకోగలిగిన వ్యక్తి కలిగి ఉండేది వివేచన సామర్థ్యము

24. హల్ అభ్యసనా సిద్ధాంతం లోని ఏ చరరాశి జోక్యమయ్యే చరరాశి కాదు ?

- (A) ప్రతిచర్యా సామర్థ్యము
- (B) ఉద్దీపన తీవ్రతా గతిశీలత
- (C) పూర్వ పునర్పలనాల సంఖ్య
- (D) ప్రోత్సాహక ప్రేరణ

25. వర్ణించిన ప్రవర్తనకు సంబంధించి సరిగ్గా జతపరచబడిన రక్షక తంత్రాన్ని గుర్తించండి

- (A) వ్యక్తి తన అచేతన కోరికకు వ్యతిరేకంగా ఆలోచించడం మరియు చేయడం హేతుకీకరణము
- (B) వ్యక్తి తన అసంబద్ధ ప్రవర్తనను సమర్థించుకోవడం ప్రతిచర్యా నిర్మితి
- (C) తన జీవితంలోని ప్రారంభ దశలోని ప్రవర్తనకు తిరోగమించడం ప్రతిగమనం
- (D) తన లోపాన్ని పూడ్చడానికి విపరీతమైన శక్తిని వినియోగించడం దమనం

26. Guidance oriented curriculum is to provide more opportunity

- (A) to meet the scarcity of counsellors
- (B) to lessen the burden of the teachers
- (C) to promote the self development of students
- (D) to meet the increasing students problems

27. F.C. Thorne was the exponent of

- (A) Directive counselling
- (B) Non-directive counselling
- (C) Eclectic counselling
- (D) Group counselling

28. Counselling is not

1. giving information
2. giving advice
3. influencing counsellee's attitudes
4. helping the counsellee to know himself

- (A) 1, 2 and 4
- (B) 1, 2 and 3
- (C) 1, 3 and 4
- (D) 2, 3 and 4

29. **Assertion (A)** : Guidance at secondary school level is given to identify the strength, but not weaknesses of the students

Reason (R) : This is to develop realistic self-concepts

- (A) A is wrong and R is correct
- (B) A is right and R is wrong
- (C) Both A and R are correct
- (D) Both A and R are wrong

26. మార్గదర్శకత్వ నిర్దేశిత విద్యాప్రణాళిక కింది వాటిలో దేన్ని అందించడానికి ఉద్దేశించింది ?

- (A) సలహాదారుల కొరతను తీర్చడానికి
- (B) ఉపాధ్యాయుల భారాన్ని తగ్గించడానికి
- (C) విద్యార్థుల స్వీయ వికాసాన్ని ప్రోత్సహించడానికి
- (D) విద్యార్థుల్లో పెరుగుతున్న సమస్యలను తీర్చడానికి

27. F.C. థోర్నె ప్రతిపాదించినది

- (A) నిర్దేశిత మంత్రణము
- (B) అనిర్దేశిత మంత్రణము
- (C) మిశ్రమ మంత్రణము
- (D) సమూహ మంత్రణము

28. కింది వాటిలో ఏది మంత్రణం కాదు ?

1. సమాచారాన్ని ఇవ్వడం
2. సలహా ఇవ్వడం
3. సలహా స్వీకర్త వైఖరులను ప్రభావితం చేయడం
4. సలహా స్వీకర్త తనను తాను తెలుసుకోవడంలో సహాయపడడం

- (A) 1, 2 మరియు 4
- (B) 1, 2 మరియు 3
- (C) 1, 3 మరియు 4
- (D) 2, 3 మరియు 4

29. **నిశ్చితవాక్యము (A)** : సెకండరీ పాఠశాల స్థాయిలో మార్గదర్శకత్వం ఇవ్వడం విద్యార్థుల్లోని బలాలను గుర్తించడానికి గాని బలహీనతను గుర్తించడానికి కాదు

కారణము (R) : ఇది యదార్థ స్వీయ భావనలను వికసించే జీయడానికి

- (A) A అసత్యము మరియు R సత్యము
- (B) A సత్యము మరియు R అసత్యము
- (C) A మరియు R రెండూ సత్యము
- (D) A మరియు R రెండూ అసత్యము

30. Sequence the counselling process

1. Use simple tools to realise the possibilities
2. Recognize the causes
3. Help them to choose life styles to prevent the problem
4. Identification of the problem

- (A) 1, 2, 3, 4   (B) 2, 1, 3, 4
(C) 4, 2, 1, 3   (D) 4, 3, 2, 1

31. If a researcher selected ten schools at random and interviewed each of the teachers in the ten schools, the researcher used

- (A) simple random sampling
(B) stratified random sampling
(C) two stage random sampling
(D) cluster random sampling

32. Which of the following statements is correct ?

1. Historical research used criticism of data
2. Survey studies have low validity
3. Findings of an experimental study can be verified
4. Randomisation procedures provide sufficient experimental control

- (A) 1, 2 and 3
(B) 1, 2 and 4
(C) 1, 3 and 4
(D) All the above

30. మంత్రణ (Counselling) ప్రక్రియ క్రమాన్ని గుర్తించండి

1. సంభవించగలిగే వాటిని నెరవేర్చుకోవడానికి సులభమైన ఉపకరణాలను (tools) ఉపయోగించడం
2. కారణాలను గుర్తించడం
3. సమస్యలను నివారించడానికి తగిన జీవన విధానాలను ఎంపిక చేసుకోవడంలో సహకరించడం
4. సమస్యను గుర్తించడం

- (A) 1, 2, 3, 4   (B) 2, 1, 3, 4
(C) 4, 2, 1, 3   (D) 4, 3, 2, 1

31. ఒక పరిశోధకుడు యాదృచ్ఛికంగా పది పాఠశాలలను ఎన్నుకొని వాటిలో ప్రతి ఉపాధ్యాయున్ని ఇంటర్వ్యూ చేసినట్లయితే ఆ పరిశోధకుడు కింది వాటిలో దేన్ని ఉపయోగించినట్లు ?

- (A) సామాన్య యాదృచ్ఛిక ప్రతిచయనం
(B) స్ట్రాటిఫైడ్ యాదృచ్ఛిక ప్రతిచయనం
(C) ద్వి-స్థాయి యాదృచ్ఛిక ప్రతిచయనం
(D) సమావృత (cluster) యాదృచ్ఛిక ప్రతిచయనం

32. కింది వాటిలో ఏ ప్రవచనం సరైనది ?

1. చారిత్రక పరిశోధన సమాచార విమర్శను ఉపయోగిస్తుంది
2. సర్వేక్షణ అధ్యయనాలు తక్కువ సప్రమాణత కలిగి ఉంటాయి
3. ప్రయోగాత్మక అధ్యయనాల ఫలితాలను సరిచూడవచ్చు
4. యాదృచ్ఛిక పద్ధతులు సరిపడినంత ప్రయోగాత్మక నియంత్రణను కలిగిస్తాయి

- (A) 1, 2 మరియు 3
(B) 1, 2 మరియు 4
(C) 1, 3 మరియు 4
(D) పైవన్నీ

33. When an ethnographic researcher presents an insiders perspective of reality, he provides

- (A) etic perspective
- (B) emic perspective
- (C) description of culture
- (D) contextualisation

34. Match the following :

Hypothesis	Type of Hypothesis
-------------------	---------------------------

a. There exists no significant difference between boys and girls in their achievement	1. Directional hypothesis
b. Boys are inferior to girls in their achievement	2. Positive hypothesis
c. There would be a significant difference in the achievement of boys and girls	3. Null hypothesis
d. Is there any difference in the achievement of boys and girls	4. Question form hypothesis

	a	b	c	d
(A)	4	3	1	2
(B)	2	3	4	1
(C)	3	1	2	4
(D)	3	4	2	1

33. మానవజాతుల శాస్త్రీయ పరిశోధకుడు యదార్థం యొక్క అంతరంగ దృక్పథాన్ని తెలియజేస్తే అతడు కింది వాటిలో దేన్ని అందించినట్లు ?

- (A) ఎటిక్ (Etic) దృక్పథము
- (B) ఎమిక్ (Emic) దృక్పథము
- (C) సంస్కృతి వర్ణన
- (D) సందర్భీకరణ

34. కింద ఇవ్వబడిన పరికల్పనలను జతపరచండి :

పరికల్పన	పరికల్పనా రకము
----------	----------------

a. బాలురు మరియు బాలికల మధ్య సాధనలో ప్రాముఖ్యమైన తేడా లేదు	1. నిర్దేశిత పరికల్పన
b. బాలుర సాధనా స్థాయి బాలికల కంటే తక్కువగా ఉంది	2. అనుకూల పరికల్పన
c. బాలురు మరియు బాలికల సాధన స్థాయిలో ప్రాముఖ్యమైన తేడా ఉండవచ్చు	3. శూన్య పరికల్పన
d. బాలురు మరియు బాలికల సాధన స్థాయిలో ఏదైనా తేడా ఉందా	4. ప్రశ్నా రూపక పరికల్పన

	a	b	c	d
(A)	4	3	1	2
(B)	2	3	4	1
(C)	3	1	2	4
(D)	3	4	2	1

35. A researcher who is working on 'Right to Work' attended a national seminar on "Right to Work" and planned to collect data from all the participants. What type of sample is it ?
- (A) Random sample
(B) Incidental sample
(C) Stratified sample
(D) Cluster sample
36. Which of the following is most likely to be an experimental study ?
- (A) A study to find out if use of concept maps increases retention in students
(B) A study of the organisational climate of high schools
(C) A study that compares fitness levels of sports persons and non sports persons
(D) A study to determine if students give better ratings to lenient teachers
37. Which of the following statements accurately describes test-retest reliability ?
- (A) Measure of consistency of test scores over time
(B) Measure of consistency of scores obtained from two equivalent halves of the same test
(C) Measure of consistency with which a test measures a single construct or concept
(D) Measure of degree of agreement between two or more scores, judges or raters

35. ఒక పరిశోధకుడు 'పనిహక్కు' అనే అంశపై పరిశోధన చేస్తూ 'పనిహక్కు' అనే అంశంపై జాతీయ సెమినార్ లో పాల్గొన్నప్పుడు అందులో పాల్గొన్న వ్యక్తుల నుండి సమాచారాన్ని సేకరించాలని పథకం వేసాడు. అయితే అది ఎటువంటి ప్రతిచయనం ?
- (A) యాదృచ్ఛిక ప్రతిచయనం
(B) ఘటనాత్మక ప్రతిచయనం
(C) స్తరీకృత ప్రతిచయనం
(D) సమావృత (Cluster) ప్రతిచయనం
36. కింది వాటిలో ఏది ప్రయోగాత్మక అధ్యయనానికి దగ్గరగా ఉన్నది ?
- (A) భావనా చిత్రపటాలను వినియోగిస్తే విద్యార్థుల్లో ధారణను పెంపొందించవచ్చా ? అనే విషయాన్ని తెలుసుకోవడానికి చేసే అధ్యయనం
(B) ఉన్నత పాఠశాలల్లో నిర్వహణశీల వాతావరణాన్ని అధ్యయనం చేయడం
(C) క్రీడాకారులు మరియు క్రీడాకారులు కాని వారికి మధ్యగల ఫిట్నెస్ స్థాయిలను పోల్చడానికి చేసే అధ్యయనం
(D) సౌముఖ్యమైన ఉపాధ్యాయులకు విద్యార్థులు మెరుగైన రేటింగ్ ఇస్తారనే విషయాన్ని నిర్ధారించడానికి చేసే అధ్యయనం
37. పరీక్ష-పునఃపరీక్ష విశ్వసనీయతను సరిగ్గా వర్ణించడానికి కింది వాటిలో ఏ వాక్యము సరిగ్గా సరిపోతుంది ?
- (A) కాలక్రమంలో పరీక్షాగణనలు నిలకడగా ఉన్నాయా లేదా మాపనం చేయడం
(B) ఒకే పరీక్షలోని రెండు సమాన భాగాల నుండి పొందిన గణనలు నిలకడగా ఉన్నాయా లేదా మాపనం చేయడం
(C) ఒక నికృత అన్వయం లేదా భావనను నిలకడగా మాపనం చేయడం
(D) రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ గణనలు, తీర్పులు లేదా నిర్ధారకుల మధ్యగల ఆమోద స్థాయిలు మాపనం చేయడం

38. The type of experimental design wherein all participants participate in all experimental treatment conditions is

- (A) Factorial design
- (B) Repeated measures design
- (C) Replicated design
- (D) Pretest- post test control-groups design

39. In experimental research studies the impact of unwanted intervening variables can be controlled by

- (A) Selecting the appropriate sample
- (B) Matching the groups on the basis of unwanted variables
- (C) Selecting stratified sample
- (D) Ignoring the unwanted variables

40. In the process of vocationalisation of education, the following programmes are implemented. Arrange them in chronological order.

1. Basic Education
2. SUPW
3. Work Experience
4. Multipurpose Education

- (A) 1, 4, 3, 2
- (B) 2, 1, 4, 3
- (C) 4, 1, 3, 2
- (D) 3, 2, 1, 4

38. అన్ని ప్రయోగాత్మక వ్యవహారాల్లో పరిస్థితుల్లో వ్యక్తులు పాల్గొనే ప్రయోగాత్మక నమూనాను ఏమంటారు ?

- (A) క్రమగుణక నమూనా
- (B) పునరావృత మాపనాల నమూనా
- (C) ప్రతికృతి నమూనా
- (D) పూర్వ నికష-ఉత్తర నికష నియంత్రిత నమూనా

39. ప్రయోగాత్మక పరిశోధనా అధ్యయనాల్లో అవాంఛనీయంగా జోక్యమయ్యే చరరాశులను ఎలా నియంత్రించవచ్చు ?

- (A) సరైన ప్రతిచయనాన్ని ఎంపిక చేసుకోవడం ద్వారా
- (B) అవాంఛనీయ చరరాశుల ఆధారంగా సమూహాలను సరితూగేలా చేయడం
- (C) స్తరీకృత ప్రతి చయనాన్ని ఎంచుకోవడం ద్వారా
- (D) అవాంఛనీయ చరరాశులను తెక్కచేయకపోవటం ద్వారా

40. విద్యను ఉపాధిపరం చేసే ప్రక్రియలో కింది కార్యక్రమాలను అమలు చేసారు. వాటిని కాలక్రమానుసారంలో అమర్చండి

1. ప్రాతిపదిక విద్య
2. SUPW
3. పని అనభవము
4. బహుళార్థక విద్య

- (A) 1, 4, 3, 2
- (B) 2, 1, 4, 3
- (C) 4, 1, 3, 2
- (D) 3, 2, 1, 4

41. Give the expanded form APPEP

- (A) Andhra Pradesh Pupils' Education Policy
- (B) Andhra Pradesh People's Employment Policy
- (C) Andhra Pradesh Primary Education Programme
- (D) Andhra Pradesh Primary Education Project

42. The aim of LEP is

- (A) Language Enhancement Policy
- (B) Language Enrichment Programme
- (C) Learning Enhancement Policy
- (D) Learning Enhancement Programme

43. ECCE is related to

- (A) Evaluation
- (B) Curriculum
- (C) School Education
- (D) Pre-school Education

44. In this method of curriculum construction repetition is inevitable

- (A) Unit approach
- (B) Topical approach
- (C) Spiral approach
- (D) None of the above

41. APPEP ను విస్తృతపరచండి

- (A) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్యూపిల్స్ ఎడ్యుకేషన్ పాలసీ
- (B) ఆంధ్రప్రదేశ్ పీపుల్స్ ఎంప్లాయిమెంట్ పాలసీ
- (C) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ ప్రోగ్రామ్
- (D) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ ప్రాజెక్ట్

42. LEP ఉద్దేశ్యము

- (A) లాంగ్వేజ్ ఎన్హాన్స్మెంట్ పాలసీ
- (B) లాంగ్వేజ్ ఎన్రిచ్ మెంట్ ప్రోగ్రామ్
- (C) లర్నింగ్ ఎన్హాన్స్మెంట్ పాలసీ
- (D) లర్నింగ్ ఎన్హాన్స్ మెంట్ ప్రోగ్రామ్

43. ECCE దేనికి సంబంధించింది ?

- (A) మూల్యాంకనం
- (B) విద్యాప్రణాళిక
- (C) పాఠశాల విద్య
- (D) పూర్వ-పాఠశాల విద్య

44. కింది వాటిలో ఏ రకమైన విద్యా ప్రణాళిక నిర్మాణంలో

'పునరుక్తి' (Repetition) అనివార్యమైనది ?

- (A) పాఠ్యఖండ ఉపగమము
- (B) అంశ ఉపగమము
- (C) వర్తుల ఉపగమము
- (D) పైదేదీకాదు

45. Concentric approach is best suited for the curriculum construction of
- (A) Secondary level
(B) Primary level
(C) UG level
(D) PG level
46. The major components of any curriculum are
- (A) Tests, examinations and results
(B) Objectives, contents, learning experiences and evaluation
(C) Students, teachers, parents and administrators
(D) Sequence, integration and organisation
47. The most popular approach of educational planning in India is
- (A) Man-Power approach
(B) Social-demand approach
(C) Rate of returns approach
(D) Structural approach
48. Institutional planning mainly aims at
1. needs of the institution
  2. optimum utilization of available resource
  3. involvement of all categories of stake holders
  4. fulfilling the aspirations of all the people of a country
- (A) 1, 3, 4   (B) 2, 3, 4
(C) 3, 4, 1   (D) 1, 2, 3

45. ఏకకేంద్రక ఉపగమము ఏ స్థాయి విద్యా ప్రణాళికా నిర్మాణానికి సరిపోతుంది ?
- (A) సెకండరీ స్థాయి
(B) ప్రాథమిక స్థాయి
(C) దిగువ పట్టభద్ర స్థాయి
(D) ఎగువ పట్టభద్ర స్థాయి
46. ఏదేని విద్యా ప్రణాళికలోని ప్రధాన భాగాలు
- (A) నికషలు, పరీక్షలు మరియు ఫలితాలు
(B) లక్ష్యాలు, విషయం, అభ్యసనా అనుభవాలు మరియు మూల్యాంకనం
(C) విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులు మరియు పరిపాలన
(D) క్రమాలు, సమన్వయం మరియు వ్యవస్థాపనం
47. భారతదేశంలో బాగా ప్రాచుర్యం పొందిన విద్యా విషయిక ప్రణాళిక
- (A) మనుష్యశక్తి ఉపగమం
(B) సాంఘిక డిమాండ్ ఉపగమం
(C) ప్రతిఫలాల సూచీ ఉపగమం
(D) నిర్మాణాత్మక ఉపగమం
48. విద్యా సంస్థాపన ప్రణాళిక ప్రధానంగా దేనికి ఉద్దేశించింది ?
1. విద్యా సంస్థ అవసరాలు
  2. అందుబాటులో ఉన్న వనరుల అభిలషనీయ వాడకం
  3. అన్ని వర్గాల లబ్ధిదారులను కలుపుకోవడం
  4. దేశంలోని ప్రజలందరి ఆకాంక్షలను పూర్తి చేయడం
- (A) 1, 3, 4   (B) 2, 3, 4
(C) 3, 4, 1   (D) 1, 2, 3

49. The following are the elements of educational organisation

1. Human resources
2. Physical resources
3. Financial resources
4. Natural resources

(A) 1, 2 and 3

(B) 1, 3 and 4

(C) 2, 3 and 4

(D) All the four

50. One of the aims of modern supervision is

(A) imposing the interests and intentions of the supervisor

(B) helping the Headmasters and teachers in solving the problems

(C) encouraging teachers and pupils to contribute their ideas

(D) helping teachers and the community to meet the situations successfully

51. Effective leadership reflects a balance of

1. Traits and skills
2. Behaviours and styles
3. Situations and influences
4. Traits and influences

(A) 3 and 4 (B) 1 and 2

(C) 2 and 3 (D) 1 and 4

49. విద్యావిషయిక వ్యవస్థాపనలోని మూలకాంశాలు

1. మానవ వనరులు
2. భౌతిక వనరులు
3. ఆర్థిక వనరులు
4. ప్రకృతి వనరులు

(A) 1, 2 మరియు 3

(B) 1, 3 మరియు 4

(C) 2, 3 మరియు 4

(D) పైన తెలిపిన నాలుగూ

50. ఆధునిక పర్యవేక్షణలోని ధ్యేయాల్లో ఒకటి

(A) పర్యవేక్షకుని యొక్క అభిరుచులు మరియు ఆలోచనలను రుద్దడం

(B) సమస్యల పరిష్కారంలో ప్రధానోపాధ్యాయునికి ఉపాధ్యాయులకు సహకరించడం

(C) ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు తమ భావాలను అందించడాన్ని ప్రోత్సహించడం

(D) పరిస్థితులను విజయవంతంగా ఎదుర్కోవడానికి ఉపాధ్యాయులకు సముదాయానికి తోడ్పడడం

51. ప్రభావ పూరిత నాయకత్వంలో సమతుల్యంగా ప్రతిబింబించేవి

1. లక్షణాంశాలు మరియు నైపుణ్యాలు
2. ప్రవర్తనలు మరియు రీతులు
3. పరిస్థితులు మరియు ప్రాబల్యములు
4. లక్షణాంశాలు మరియు ప్రాబల్యములు

(A) 3 మరియు 4 (B) 1 మరియు 2

(C) 2 మరియు 3 (D) 1 మరియు 4

52. Expand the acronym 'PERT'
- (A) Process Evaluation and Review Technique
(B) Programme Evaluation and Revise Technique
(C) Programme Evaluation and Review Technique
(D) Process Evaluation and Revise Technique
53. A reflexive decision maker can improve his/her decision making skills by
- (A) Procrastinating and taking plenty of time
(B) Slowing down and spending more time on gathering information and analysing alternatives
(C) Speeding up the decision making process
(D) Focussing on 'satisfying'
54. In a distribution of T scores
- (A) mean is always 50 and SD is 10
(B) mean is always 50 and SD is 5
(C) mean is always 10 and SD is 5
(D) mean is always 10 and SD is also 10
55. No test in education and psychology is perfectly valid because of
1. overlapping of behaviours
  2. final definition of traits is difficult
  3. indirectness of measurement
- (A) 1 only (B) 2 only
(C) 3 only (D) All the above

52. 'PERT' ను విస్తరించండి
- (A) ప్రోసెస్ ఇవాల్యూయేషన్ అండ్ రివ్యూ టెక్నిక్
(B) ప్రోగ్రామ్ ఇవాల్యూయేషన్ అండ్ రివైస్ టెక్నిక్
(C) ప్రోగ్రామ్ ఇవాల్యూయేషన్ అండ్ రివ్యూ టెక్నిక్
(D) ప్రోసెస్ ఇవాల్యూయేషన్ అండ్ రివైస్ టెక్నిక్
53. ప్రతిక్రియాత్మక నిర్ణయాలు తీసుకొనేవారు వారి యొక్క నిర్ణయ సైపుణ్యాలను ఎలా మెరుగుపరచుకోగలరు ?
- (A) చాలా ఎక్కువ సమయం తీసుకోవడం మరియు సాగదీయడం ద్వారా
(B) సవనాచారాన్ని సేకరించడం మరియు ప్రత్యామ్నాయాలపై ఎక్కువ సమయాన్ని వెచ్చించి నిదానించడం ద్వారా
(C) నిర్ణయ ప్రక్రియను వేగవంతం చేయడం ద్వారా
(D) సంతుష్టిపై కేంద్రీకరించడం
54. T గణనల పంపకంలో
- (A) అంకమధ్యమం ఎల్లప్పుడూ 50 మరియు క్రమవిచలనం 10
(B) అంకమధ్యమం ఎల్లప్పుడూ 50 మరియు క్రమవిచలనం 5
(C) అంకమధ్యమం ఎల్లప్పుడూ 10 మరియు క్రమవిచలనం 5
(D) అంకమధ్యమం ఎల్లప్పుడూ 10 మరియు క్రమవిచలనం 10
55. విద్య మరియు మనోవిజ్ఞానశాస్త్రంలో ఏ నికషా పరిపూర్ణం కాదు. ఎందుకనగా
1. ప్రవర్తనలు అతివ్యాప్తం (overlapping) అవుతాయి కనుక
  2. లక్షణాంశాల తుది నిర్వచనం కష్టం కనుక
  3. మాపనం యొక్క పరోక్షత్వము (indirectness) వల్ల
- (A) 1 మాత్రమే (B) 2 మాత్రమే
(C) 3 మాత్రమే (D) పైవన్నీ

56. If a researcher obtains scores from a sample of subjects on a test at different time points, then he/she is estimating a measure of

- (A) stability
- (B) equivalence
- (C) stability and equivalence
- (D) internal consistency

57. Which of the following does not refer to the external factors affecting reliability ?

- (A) environmental conditions, scope of guessing, momentary fluctuations in the examinees
- (B) length of the test, range of total scores, clarity of instructions
- (C) Scope of guessing, length of the test, clarity of instructions
- (D) momentary fluctuations, range of total scores, scope of guessing

58. Items with difficulty value of 0.20 to 0.30 are considered as

- (A) most easy items
- (B) easy items
- (C) difficult items
- (D) most difficult items

59. Arrange the following steps of microteaching in a sequence

1. Feedback
  2. Reteach
  3. Plan
  4. Teach
  5. Replan
- (A) 3, 5, 4, 2, 1   (B) 3, 4, 1, 5, 2
(C) 2, 3, 1, 5, 4   (D) 1, 2, 5, 4, 3

56. ఒక పరిశోధకుడు వివిధ కాల వ్యవధుల్లో ప్రతిచయనం (Sample) యొక్క గణనలు పొందితే అతను దేనిని అంచనా వేస్తున్నట్లు ?

- (A) స్థిరత్వం
- (B) సమతుల్యత
- (C) స్థిరత్వం మరియు సమతుల్యత
- (D) అంతర్గత సంగతత్వం (Consistency)

57. కింది వాటిలో ఏవి విశ్వసనీయతను ప్రభావితం చేసే బాహ్యకారకాలు కావు ?

- (A) పరిసర పరిస్థితులు, ఊహా పరిధి, పరీక్షితుని యొక్క క్షణికమైన చాంచల్యాలు
- (B) పరీక్ష విస్తృతి, మొత్తం గణనల వ్యాప్తి, సూచనల స్పష్టత
- (C) ఊహా పరిధి, పరీక్ష విస్తృతి, సూచనల స్పష్టత
- (D) క్షణికమైన చాంచల్యాలు, మొత్తం గణనల వ్యాప్తి, ఊహాపరిధి

58. కఠినస్థాయి 0.20 నుండి 0.30 వరకు గల అంశాలను (Items) ఏ విధంగా భావిస్తారు ?

- (A) చాలా సులభమైన అంశాలు
- (B) సులభమైన అంశాలు
- (C) కఠినమైన అంశాలు
- (D) చాలా కఠినమైన అంశాలు

59. సూక్ష్మబోధనకు సంబంధించి కింద తెలిపిన సోపానాల యొక్క క్రమాన్ని తెలుపండి

1. పునఃపుష్టి
  2. పునఃబోధన
  3. పథకం
  4. బోధన
  5. పునఃపథకం
- (A) 3, 5, 4, 2, 1   (B) 3, 4, 1, 5, 2
(C) 2, 3, 1, 5, 4   (D) 1, 2, 5, 4, 3

60. The characteristic features of an interactive white board is
- (A) A teacher can write and save
  - (B) A teacher can display what appears on a computer screen
  - (C) A teacher can use it to demonstrate instructional games
  - (D) All of the above
61. The family of models of teaching that emphasises the development of capabilities for interpersonal relationships is
- (A) Information processing
  - (B) Social
  - (C) Personal
  - (D) Behaviour modification
62. What is the process followed before sending a message ?
- (A) decoding
  - (B) data coding
  - (C) recording
  - (D) encoding
63. The Internet is nothing but a
- (A) network of web pages
  - (B) network of networks
  - (C) network of hypertexts
  - (D) network of computers

60. ప్రతిస్పందనాయుత (interactive) తెల్ల బల్ల యొక్క లక్షణ రూపురేఖలు
- (A) ఉపాధ్యాయుడు రాయగలడు మరియు నిక్షిప్తం (Save) చేయగలడు
  - (B) కంప్యూటర్ తెరపై అగుపించే వాటిని ఉపాధ్యాయుడు ప్రదర్శించగలడు
  - (C) ఉపాధ్యాయుడు బోధనా క్రీడలను ప్రదర్శించడానికి ఉపయోగించగలడు
  - (D) పైవన్నీ
61. వ్యక్తంతర సంబంధాల సామర్థ్యాలను అభివృద్ధిచేయడాన్ని ఉద్ఘాటించే బోధనా నమూనాల కుటుంబం కింది వాటిలో ఏది ?
- (A) సమాచార నిశ్లేషణం
  - (B) సాంఘిక
  - (C) వ్యక్తిగత
  - (D) ప్రవర్తనా పరివర్తన
62. సందేశాన్ని (message) పంపించే వుండుండు అనుసరించాల్సిన ప్రక్రియ ఏది ?
- (A) సంకేత ఛేదన (Decoding)
  - (B) సమాచార సంకేతితం (Data coding)
  - (C) నమోదు చేయడం
  - (D) సంకేతనం (Encoding)
63. అంతర్జాలకం (Internet) అనేది ఒక
- (A) అంగుళ్యాంతరజాల పుటల సమాహారం (Network of web pages)
  - (B) సమాహారాల సమాహారం (Network of networks)
  - (C) అతిశయిత వ్యవహార ఖండికల సమాహారం (Network of hypertexts)
  - (D) గణన యంత్రాల సమాహారం (Network of computers)

64. Percentage of reservation given to persons with hearing impairment in Govt. Jobs is

- (A) 1% (B) 2%
(C) 3% (D) 5%

65. Dyslexia means

- (A) partial inability to read
(B) partial inability to write
(C) partial inability to calculate
(D) partial inability to concentrate

66. IEP in special education stands for

- (A) Integrated Education Programme
(B) Inclusive Education Programme
(C) Integrated Education Plan
(D) Individual Education Plan

67. Sequential teaching facilitates learning among disabled. Identify the correct order.

- (A) Naming, identification, matching, sorting
(B) Matching, sorting, identification, naming
(C) Matching, sorting, naming, identification
(D) Identification, naming, sorting, matching

64. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల్లో శ్రవణ వైకల్యం కలిగిన వ్యక్తులకు ఇచ్చిన ప్రత్యేక కేటాయింపుల (Reservation) శాతం ఎంత ?

- (A) 1 శాతం (B) 2 శాతం
(C) 3 శాతం (D) 5 శాతం

65. 'అపలేఖనీయత' (Dyslexia) అనగా

- (A) చదవడం పాక్షిక అసమర్థత
(B) రాయడంలో పాక్షిక అసమర్థత
(C) గణించడంలో పాక్షిక అసమర్థత
(D) ఏకాగ్రతలో పాక్షిక అసమర్థత

66. ప్రత్యేక విద్యలో IEP కింది వాటిలో దేనిని సూచిస్తుంది ?

- (A) ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రోగ్రామ్
(B) ఇంక్లూసివ్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రోగ్రామ్
(C) ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎడ్యుకేషన్ ప్లాన్
(D) ఇండివిడ్యువల్ ఎడ్యుకేషన్ ప్లాన్

67. క్రమబద్ధ బోధన అశక్తుల్లో (Disabled) అభ్యసనను సౌలభ్యం చేస్తుంది. దానియొక్క సరైన క్రమాన్ని గుర్తించండి

- (A) పేర్కొనుట, గుర్తించుట, జతపరచుట, వేరుచేయుట
(B) జతపరచుట, వేరుచేయుట, గుర్తించుట, పేర్కొనుట
(C) జతపరచుట, వేరుచేయుట, పేర్కొనుట, గుర్తించుట
(D) గుర్తించుట, పేర్కొనుట, వేరుచేయుట, జతపరచుట

68. Arrange the following categories of intellectually challenged on the basis of their ability from highest to lowest

1. Custodial care
2. Minimal care
3. Trainable
4. Educable

- (A) 1, 2, 4, 3   (B) 2, 3, 4, 1
(C) 4, 3, 2, 1   (D) 3, 4, 2, 1

69. IEDSS scheme is meant for

- (A) Primary   (B) Secondary
(C) Higher   (D) Vocational

70. Which of the following Commissions made the statement, 'A sound programme of professional education of teachers is essential for the qualitative improvement of education' ?

- (A) Secondary Education Commission
(B) Indian Education Commission
(C) University Education Commission
(D) Teacher Education Commission

71. The prime roles of teachers' organization focus on

1. Service matters
2. Parent teacher relationship
3. Professional development of teachers
4. School- community relationships

- (A) 1 and 2
(B) 2 and 4
(C) 3 and 4
(D) 1 and 3

68. వారి వారి సామర్థ్యాల ఆధారంగా మేధోపర సవాళ్లుకలిగిన (Intellectually challenged) వర్గాలను ఎక్కువ నుండి తక్కువకు వరుసలో అమర్చండి

1. సంరక్షని రక్షణ అవసరమైన వారు
2. కనిష్ట రక్షణ అవసరమైన వారు
3. శిక్షణ పొందగలిగిన వారు
4. విద్యను పొందగలిగిన వారు

- (A) 1, 2, 4, 3   (B) 2, 3, 4, 1
(C) 4, 3, 2, 1   (D) 3, 4, 2, 1

69. IEDSS పథకం కింది వాటిలో దేనికి సంబంధించింది ?

- (A) ప్రాథమిక   (B) సెకండరీ
(C) ఉన్నత   (D) ఉపాధి

70. కింది వాటిలో ఏ విద్యాకమిషన్ 'గుణాత్మక విద్యను పెంపొందించడానికి ఉపాధ్యాయులకు ఒక పటిష్టమైన వృత్తి సంబంధ విద్యా కార్యక్రమము తప్పనిసరి' అని పేర్కొంది

- (A) సెకండరీ విద్యా కమిషన్
(B) భారతీయ విద్యా కమిషన్
(C) విశ్వవిద్యాలయ విద్యా కమిషన్
(D) ఉపాధ్యాయ విద్యా కమిషన్

71. ఉపాధ్యాయుల సంఘం యొక్క ప్రధాన పాత్రలు కింది వాటిలో వేటిపై కేంద్రీకృతమవుతాయి

1. ఉద్యోగ సంబంధ విషయాలు
2. తల్లిదండ్రులు ఉపాధ్యాయుల సంబంధం
3. ఉపాధ్యాయుల వృత్తిపర వికాసం
4. పాఠశాల-సముదాయంల సంబంధాలు

- (A) 1 మరియు 2
(B) 2 మరియు 4
(C) 3 మరియు 4
(D) 1 మరియు 3

72. At what level of teacher education innovation should be an integral part ?

- (A) Elementary level
- (B) College level
- (C) Secondary level
- (D) At all levels

73. Match the method required for preparing teachers for different special schools children.

a) Mentally retarded	1. Braille
b) Hearing impaired	2. Deficit oriented approach
c) Visual impaired	3. Task analysis
d) Learning disabled	4. Sign language

	a	b	c	d
(A)	3	4	1	2
(B)	1	3	2	4
(C)	4	2	1	3
(D)	2	1	4	3

74. The components of teaching in a sequence is arranged as

- (A) process – product – presage
- (B) presage – product – process
- (C) product – presage – process
- (D) presage – process – product

75. What is the sequence of emphasis in inservice teacher education programme ?

- (A) interpretation, recall and application
- (B) recall, application and interpretation
- (C) recognition, recall and application
- (D) recall, interpretation and application

72. ఉపాధ్యాయ విద్యలోని ఏ స్థాయిలో నవీకరణ ముఖ్యభాగంగా ఉండాలి ?

- (A) ఎలిమెంటరీ స్థాయి
- (B) కళాశాల స్థాయి
- (C) సెకండరీ స్థాయి
- (D) పై అన్ని స్థాయిల్లో

73. వివిధ ప్రత్యేక పాఠశాలల బాలల కొరకు ఉపాధ్యాయులను తయారుచేయడానికి అవసరమయ్యే పద్ధతులను జతపరచండి

a) మానసిక వైకల్యం కలవారికి	1. బ్రెయిలీ
b) శ్రవణ వైకల్యం కలవారికి	2. లోప ఆధారిత ఉపగమం
c) దృష్టివైకల్యం కలవారికి	3. కార్య విశ్లేషణ
d) అభ్యసనా అశక్తత కలవారికి	4. సంజ్ఞా భాష

	a	b	c	d
(A)	3	4	1	2
(B)	1	3	2	4
(C)	4	2	1	3
(D)	2	1	4	3

74. బోధనలోని అంశాల వరుసను గుర్తించండి

- (A) ప్రక్రియ – ఫలితం – ముందుచూపు
- (B) ముందుచూపు – ఫలితం – ప్రక్రియ
- (C) ఫలితం – ముందుచూపు – ప్రక్రియ
- (D) ముందుచూపు – ప్రక్రియ – ఫలితం

75. వృత్త్యంతర ఉపాధ్యాయ విద్యా కార్యక్రమం ప్రాధాన్యంగా కలిగి ఉండాలైన క్రమము కింది వాటిలో ఏది ?

- (A) వ్యాఖ్యానం, పునఃస్మరణ మరియు అనువర్తనం
- (B) పునఃస్మరణ, అనువర్తనం మరియు వ్యాఖ్యానం
- (C) గుర్తించుట, పునఃస్మరణ మరియు అనువర్తనం
- (D) పునఃస్మరణ, వ్యాఖ్యానం మరియు అనువర్తనం

Space for Rough Work